

38

Voor feiten en
cijfers over
werkgelegenheid

Jaargang 26
November 2021

Lisa nieuws

25 JAAR LISA

3

**CORONA ZET REM OP
BANENGROEI IN 2020**

5

**IN 2020 EXTRA PEIL-
MOMENT IN SEPTEMBER**

8

**ZZP'ERS
IN LISA**

10

**STAD OF BUITENGEBIED;
WAAR ZIT DE GROEI?**

AL 25 JAAR BEWIJST LISA MEERWAARDE...

Erwaseens...

een Ministerie van Sociale Zaken dat een landelijk systeem met werkgelegenheidsinformatie onderhield op basis van samenwerking met een groot aantal decentrale registers van overheidsinstanties. Het project droeg toen al de naam LISA. Toen in 1989 de "tripartisering" van de Arbeidsbureau's werd gerealiseerd, werd de verantwoordelijkheid voor deze publieke taak neergelegd bij Arbeidsvoorziening, aangestuurd door drie partijen: overheid, werkgevers en vakbonden. Daarbij kwam het voortbestaan van de landelijke database in gevaar. Dat was aanleiding om een "Stichting tot behoud van het landelijk informatiesysteem werkgelegenheid" op te richten. Dit met een financiële startbijdrage van de toenmalige organisatie Arbeidsvoorziening (de voorganger van het CWI/UWV) en het Ministerie van Sociale Zaken.

In een latere fase werd met ondersteuning van EZ en VROM in 1995 de huidige Stichting Landelijk Informatiesysteem Arbeidsplaatsen en vestigingen (LISA) opgericht. LISA is een samenwerkingsverband tussen een groot aantal provinciale, regionale en gemeentelijke werkgelegenheidsregisters met elk een bestand met vestigingen en werkgelegenheid. Dankzij deze samenwerking inclusief aanvullende centrale bewerkingen en kwaliteitscontroles, werd het vanaf 1996 mogelijk om jaarlijks een landsdekkend werkgelegenheidsregister tot stand te brengen.

De meerwaarde...

van (de Stichting) LISA heeft zich al die jaren bewezen. Omdat de gegevens uit het LISA-register beschikbaar zijn op het niveau van vestigingen is op vrijwel elk ruimtelijk schaalniveau inzicht mogelijk in werkgelegenheid en aard van de activiteit. Zo kan de gewenste beleidsinformatie – op basis van een consistente historische reeks – op vrijwel elk gewenst detailniveau worden geproduceerd inclusief weergave op de kaart.

Dat is van cruciaal belang voor onze belangrijkste datagebruikers zoals het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), beleidsmakers van alle provincies, samenwerkende regio's en gemeenten als ook ministeries en kennisinstellingen/universiteiten. LISA combineert de werkgelegenheidsdata eveneens met gegevens over productie vertaald in "toegevoegde waarde". Ook daarin is LISA uniek.

De toekomst van LISA...

gaat zeker veranderen. Door nieuwe wetgeving kunnen overheden in LISA-verband gebruik gaan maken van de IAV-data van het UWV die in het Handelsregister van de KVK worden opgenomen. IAV staat voor "indicatie arbeidsverhouding". Door centrale afname van IAV-data uit de basisregistratie Handelsregister neemt het aantal nu nog jaarlijks af te nemen enquêtes fors af. Dat leidt tot een sterke vermindering van de administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven én een substantiële kostenbesparing voor de provincies. De nadruk kan zo nog meer komen te liggen op het analyseren van data in plaats van het verzamelen ervan. Bovendien wordt hiermee de kwaliteit én de actualiteit van de data vergroot. Wel vraagt dit een meer centrale aanpak, die door alle registerhouders moet worden gedragen.

LISA sorteert daar al op voor door planvorming over verdergaande samenwerking met de 12 provincies, hetgeen moet leiden tot borging van het LISA gedachtegoed: zorgdragen voor het zo efficiënt mogelijk beschikbaar houden van kwalitatief hoogwaardige data van vestigingen en werkgelegenheid. Zo wordt de landelijke samenwerking en daarmee de meerwaarde van LISA ook in de toekomst bestendig.

Pieterjan Vriens
Voorzitter Stichting LISA

CORONA ZET REM OP BANENGROEI IN 2020

Per 1 april 2020 lag de werkgelegenheid in Nederland 0,8 procent hoger dan in 2019.

Door deze toename komt de totale werkgelegenheid in Nederland uit op bijna 9 miljoen banen.

Deze groei is minder groot dan in de afgelopen vier jaren met groeicijfers tussen de 1,4 en 2,6 procent. Het aantal vestigingen nam tussen 2019 en 2020 toe met ruim 89.000, een groeipercentage van 5,1 procent.

WERKGELEGENHEID EN DE CORONACRISIS

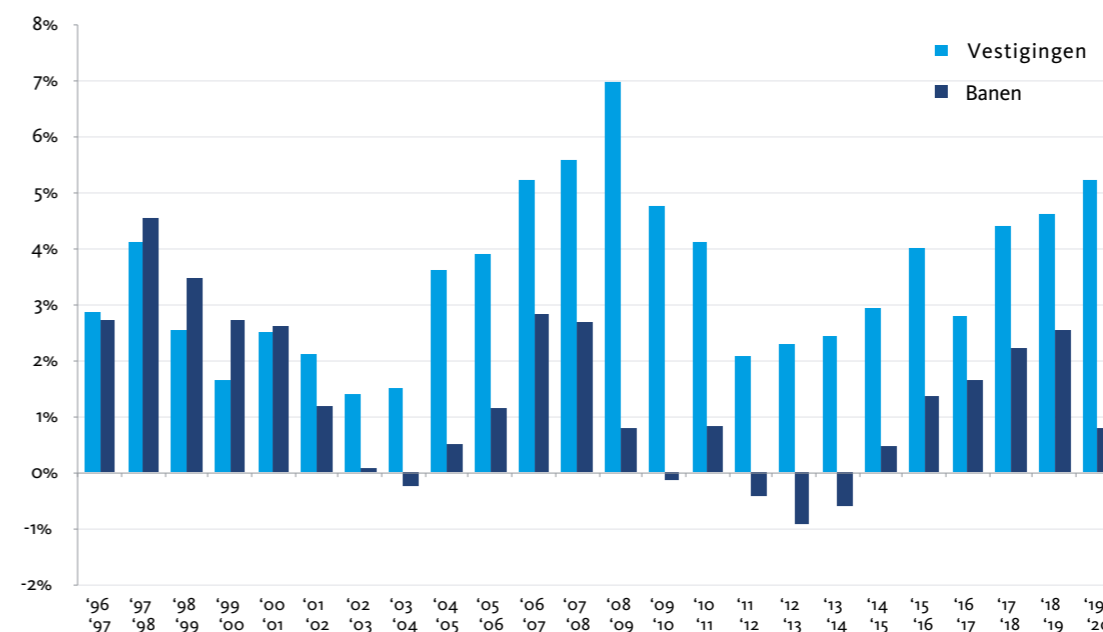
Vanaf maart 2020 kreeg Nederland te maken met vergaande maatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen. Voor sommige bedrijven betekende dit dat zij hun activiteiten moesten stopzetten of aanpassen. Toch is er in de werkgelegenheidscijfers in de jaargang 2020 geen forse daling van het aantal banen te zien. Dit komt doordat gedurende het grootste deel van de periode april 2019 tot en met februari 2020 er in Nederland nog niets aan de hand was. Het aantal banen heeft zich toen dus nog 'normaal' ontwikkeld. Tussen het ingaan van de maatregelen en de peildatum van 1 april lagen een paar weken. In deze korte periode was er nog geen sprake van ontslagen of van faillissementen. Wel werd in sommige sectoren (kortlopende) dienstverbanden van uitzendkrachten stopgezet (bijvoorbeeld in de schoonmaakbranche en horeca) en werd minder gebruik gemaakt van oproepkrachten.

Het aantal uitzendkrachten daalde in 2020 met ruim 6 procent ten opzichte van 2019. Deze ontwikkelingen maken de eerste gevolgen van de coronacrisis zichtbaar in de LISA-cijfers: geen forse daling, wel een rem op de groei.

BANENGROEI AFGENOMEN

Het aantal banen per 1 april 2020 bedroeg ruim 8.983.000. Dit betekent een groei van 0,8 procent ten opzichte van april 2019 (zie grafiek 1). Deze groei is minder groot dan in de afgelopen vier jaren met groeicijfers tussen de 1,4 en 2,6 procent. Door de toename met bijna 71.000 banen komt de totale werkgelegenheid in Nederland uit op bijna 9 miljoen banen. Dit zijn ongeveer 2,5 miljoen meer banen dan bij de start van LISA in 1996. Al sinds 2001 is de ontwikkeling van het aantal vestigingen positiever dan het aantal banen als gevolg van het aanhoudend groot aantal mensen dat voor zichzelf begint. Zie ook het artikel over zzp'ers op pagina 8.

LEES VERDER OP DE VOLGENDE PAGINA >>

Grafiek 1. Ontwikkeling banen en vestigingen sinds 1996 (groeipercentage). Bron: Lisa 2020

Bekijk de website
voor het persbericht.
Scan de QR-code!

HELFT BANENGROEI IN ZORG, HORECA EN INDUSTRIE KRIMPEN
Tabel 1 toont de ontwikkeling van het aantal banen in een aantal sectoren. Opvallend is de ontwikkeling in het onderwijs. Het aantal banen in deze sector nam tussen 2019 en 2020 toe met 3 procent, sterker dan in het voorgaande jaar (+2,8%).

Een groot deel van deze groei (ruim 10.000 banen) is afkomstig van zelfstandigen actief in diverse soorten coaching (sportcoaches, life coaches en leefstijlcoaches). Na het onderwijs kende de zorg de hoogste groei (+2,6%). In deze sector kwamen er 36.000 banen bij, goed voor ruim de helft van de totale banengroei in 2020. Waar de bouwsector in 2019 nog de grootste groei liet zien (4,5%) blijft de ontwikkeling nu beperkt tot 2 procent.

In zowel de horeca als de industrie nam de werkgelegenheid af met ruim 11.000 banen. Dit zorgde voor een krimp van 2,5 procent in de horeca en 1,2 procent in de industrie. Voor wat betreft de horeca is de daling grotendeels te verklaren door de beperkende maatregelen die in april 2020 van kracht waren. Ook de industrie heeft in april mogelijk al te maken gehad met de gevolgen van de coronacrisis. Bijvoorbeeld door beperkingen in de handel met onder andere China.

BANENGROEI IN RANDSTAD, DALING IN NOORDEN

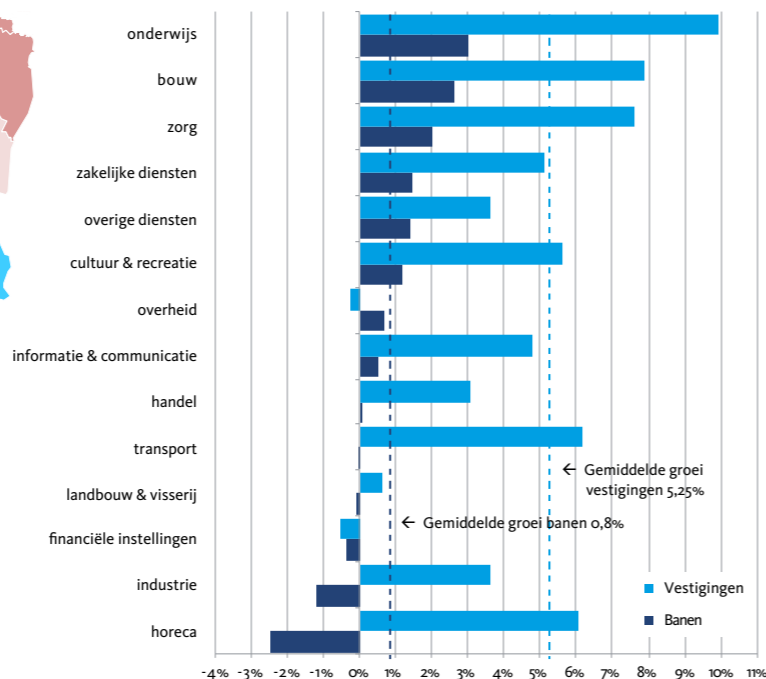
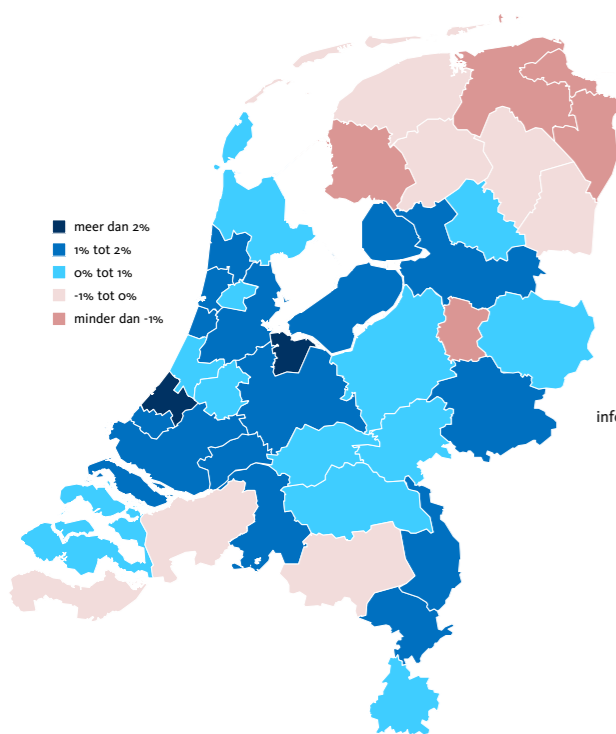
De groei van de werkgelegenheid tussen 2019 en 2020 kwam vooral in de Randstad tot stand (zie kaart 1). De regio met de sterkste groei was de agglomeratie Den Haag (+2,4%) gevolgd door Het Gooi en Vechtstreek (+2%). Buiten de Randstad was vooral in de regio's Noord-Overijssel (+1,9%) en Midden-Noord-Brabant (+1,5%) sprake van een sterke banengroei.

De regio's met banenkrimp vertonen een duidelijk patroon. Deze regio's bevinden zich vooral in het noorden van Nederland (Friesland, Groningen en bijna heel Drenthe) en langs de grens met België. Een uitzondering op dit patroon is de sterke banenkrimp in de regio Zuidwest-Overijssel (-1,5%). De afname van het aantal banen in de noordelijke drie provincies hangt samen met een bovengemiddelde krimp van zowel de industrie als de horeca. Met name de industrie is in deze provincies relatief sterk vertegenwoordigd.

Dit is een verkorte versie van het persbericht bij publicatie van de jaarreeks LISA 2020. Het volledige persbericht is terug te vinden op www.lisa.nl/nieuws.

Sector	absoluut	groei abs. - 2019/2020	groei % - 2019/2020
industrie	932.430	-11.240	-1,2%
bouw	507.160	9.860	2,0%
horeca	441.660	-11.280	-2,5%
onderwijs	613.790	17.770	3,0%
zorg	1.417.130	36.000	2,6%
alle sectoren	8.983.430	70.820	0,8%

Tabel 1. Aantal banen in Nederland, opvallende sectoren (2020). Bron: Lisa 2020

Kaart 1. Werkgelegenheidsontwikkeling 2019-2020 per COROP-regio. Bron: Lisa 2020

Grafiek 2. Ontwikkeling banen en vestigingen, 2019/2020. Bron: Lisa 2020

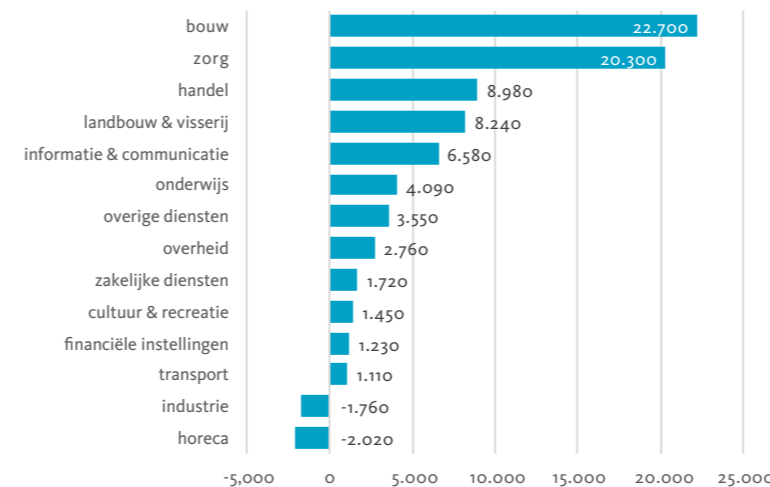
IN 2020 EXTRA PEIL-MOMENT IN SEPTEMBER

Auteur: Gerben Huijgen, directie IQO Research en projectorganisatie LISA

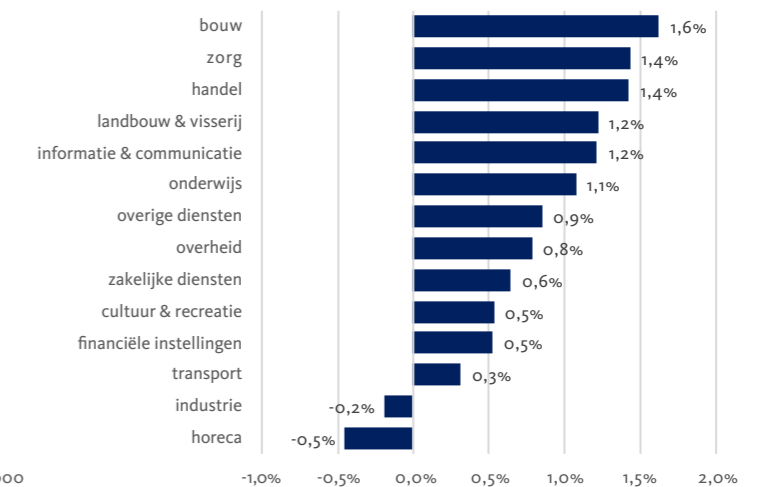
In maart 2020 werd duidelijk dat COVID-19 grote gevolgen zou gaan hebben voor de samenleving. Een deel van de bedrijvigheid werd gesloten. In april wordt normaal gesproken gestart met het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek (peildatum 1 april). Vanwege zorgen over bereidheid onder bedrijven om mee te werken, de vraag of het wel gepast zou zijn om bedrijven met een enquête lastig te vallen en de onduidelijkheid over de betekenis van ondersteunende maatregelen op de werkgelegenheid is besloten het onderzoek tijdelijk stil te leggen. In de zomermaanden werd duidelijk dat een groot deel van de bedrijven toch gewoon door kon werken of de draad weer kon oppakken en ook leek de pandemie voor een deel onder controle. De horeca was zelfs weer geopend. Daarom is besloten het onderzoek in september weer op te pakken. Er bleek grote interesse te zijn voor het in beeld brengen van de eerste effecten van de crisis op de werkgelegenheid en bedrijvigheid. Daarom is besloten dit jaar bedrijven te vragen naar de situatie op zowel 1 april als 1 september 2020.

Uit de resultaten blijkt dat het banenniveau in september 0,9 procent hoger lag dan in april. In de bouw, handel en zorg was de groei sterker dan gemiddeld (rond de 1,5%, zie grafiek 1). In de industrie en horeca was er sprake van banenverlies. In alle provincies was sprake van een lichte groei van het aantal banen tussen april en september. Een aandachtspunt bij het gebruik van de cijfers per 1 september is dat in diverse sectoren seizoenseffecten een rol spelen. Daarnaast waren in die periode minder beperkende maatregelen van kracht voor zowel detailhandel als horeca. Bij al deze ontwikkelingen geldt dat veel bedrijven hun werkgelegenheid op peil hebben kunnen houden door de steunpakketten van de overheid. Het aantal banen groeide weliswaar, het totaal aantal gewerkte uren is vermoedelijk wel afgenomen. Dat kan geconcludeerd worden uit lagere productiecijfers en tellingen van UWV.

De resultaten van de peiling in september 2020 zijn beschikbaar op www.lisa.nl. Op gemeentelijk niveau zijn totaalcijfers beschikbaar en op provinciaal niveau uitsplitsingen naar sectie.

Grafiek 1. Ontwikkeling banen tussen april 2020 en september 2020, absoluut en in procenten

5

4

LISA 1996-2020

ONTWIKKELINGEN OVER DE LANGE TERMIJN IN BEELD

Auteur: Robert Nordeman, onderzoeker IqO Research en projectorganisatie LISA

25 jaar LISA betekent 25 jaar dynamiek, groei en krimp van werkgelegenheid en vestigingen, per sector en per regio. De meest in het oog springende ontwikkeling is de groei van het aantal vestigingen sinds 2005 (zie grafiek 1). Tot dat jaar liep de groei van aantallen vestigingen en banen ongeveer gelijk op. Vanaf 2005 groeit het aantal vestigingen sterker dan het aantal banen. Ook (of juist?) wanneer de banengroei afvlakt of krimpt. De groei van het aantal vestigingen is voor het grootste deel toe te schrijven aan de groei van het aantal ZZP'ers (eenmansbedrijven).

In de afgelopen 25 jaren bood de sector handel de meeste banen (zie grafiek 3). Deze sector groeide van bijna 1,2 miljoen banen in 1996 naar ruim 1,5 miljoen banen in 2020. Opvallend is de groei bij de zakelijke dienstverlening: in dezelfde periode verdubbelde het aantal banen van 700.000 naar 1,4 miljoen banen. Ook de zorg liet een vergelijkbare groei zien. Samen zijn deze drie grootste sectoren goed voor bijna de helft van het aantal banen in Nederland.

Ook kleinere sectoren zoals onderwijs en horeca kenden in de afgelopen 25 jaar een gestage groei. De industrie en landbouw lieten tot 2015 juist een dalende trend zien, met (licht) herstel in de daarop volgende jaren. De omvang van de bouwsector schommelt door de jaren heen tussen de 430.000 en 530.000 banen.

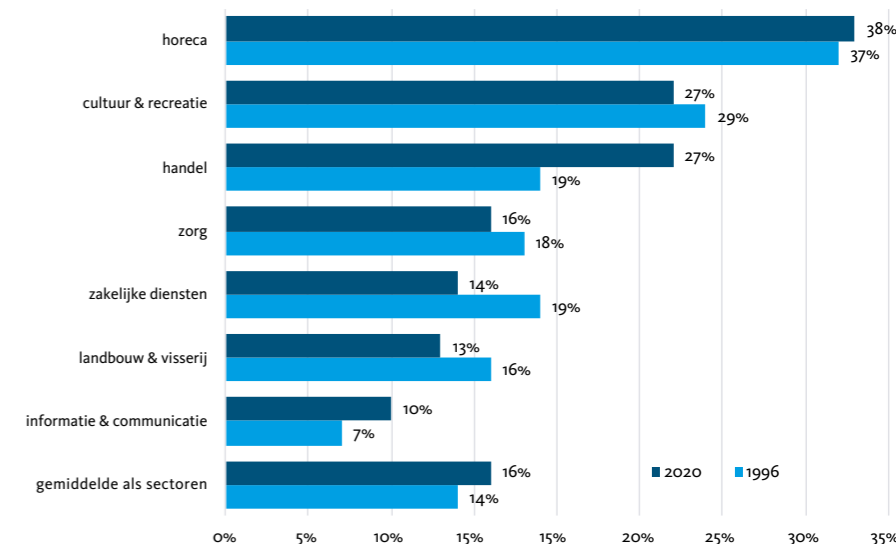
De banengroei in de handel is voor een deel het gevolg van de toename van het aantal kleine banen. Dit aandeel groeide van 19 procent in 1996 naar 27 procent in 2020 (zie grafiek 2). In de andere grote sectoren (zorg en zakelijke dienstverlening) nam het aandeel kleine banen juist af. Toch is de trend over de afgelopen 25 jaar dat het aandeel kleine banen toeneemt: van 14 procent in 1996 naar 16 procent in 2020.

In 2020 bedroeg het aantal banen landelijk 38 procent meer dan in 1996. Regionale verschillen in groei zijn voor een groot deel het gevolg van demografische ontwikkelingen. Gezien de sterke bevolkingsgroei is het niet verwonderlijk dat de provincie Flevoland in de afgelopen 25 jaar het sterkst gegroeid is.

Ten opzichte van 1996 is het aantal banen in de provincie meer dan verdubbeld (een groei van 115%).

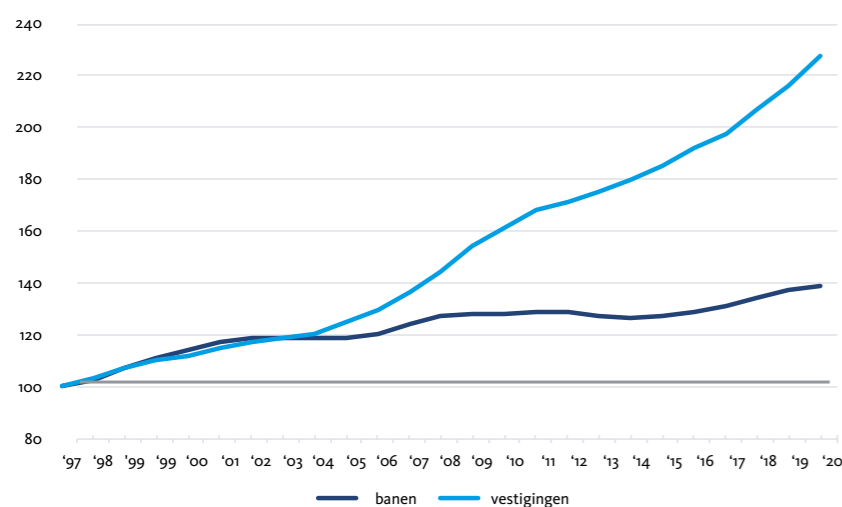
Ook de regio Groot-Amsterdam groeide sterk (78%). In andere regio's in de provincie Noord-Holland was de groei juist beperkt: de werkgelegenheid in de agglomeratie Haarlem groeide bijvoorbeeld met slechts 4 procent.

Verder valt op dat de ring met regio's van Groot-Rijnmond tot aan Zuidoost-Friesland een bovengemiddelde groei kenden (Noord-Overijssel +60%, Utrecht +49%). In de perifere regio's Zeeuws-Vlaanderen, Zuid Limburg, Zuidoost-Drenthe en Oost-Groningen groeide het aantal banen in de afgelopen 25 jaar minder dan 20 procent. In Delfzijl en omgeving was sprake van een krimp (-7%).

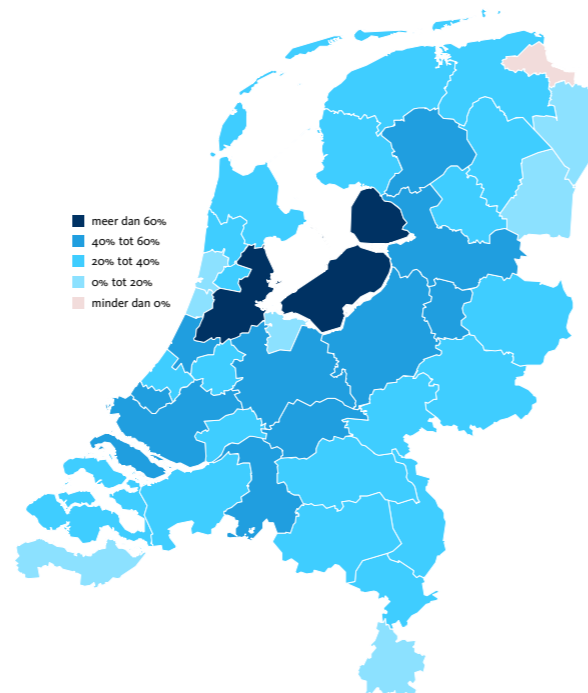

Grafiek 2. Aandeel kleine banen, diverse sectoren, 1996 en 2020

6

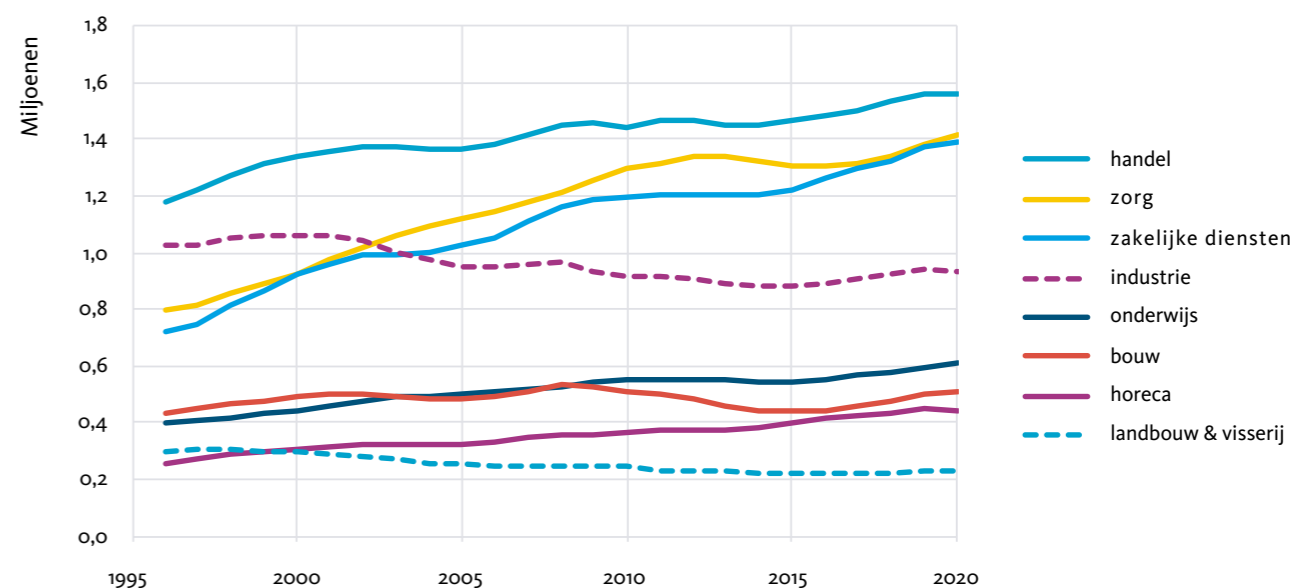

Grafiek 1. Ontwikkeling banen en vestigingen sinds 1996 (index; 1996=100)

Kaart 1. Groei banen per COROP-regio tussen 1996 en 2020

7

Grafiek 3. Ontwikkeling banen diverse sectoren sinds 1996 (absoluut)

ZZP'ERS IN LISA

Coen Schuring, onderzoeker I&O Research

De afgelopen jaren zagen we dat ZZP'ers een belangrijke bijdrage leveren aan de flexibiliteit van de arbeidsmarkt. De coronacrisis heeft ook nogmaals duidelijk gemaakt dat ZZP'ers zich in een kwetsbare positie bevinden. Een deel van de ZZP'ers was genoodzaakt gebruik te maken van hulp van de overheid (onder andere de Tozo-regeling).

Hoe ziet de huidige situatie in Nederland er uit? Wat is de omvang van de ZZP-sector in Nederland? Wat is het aandeel ZZP'ers in het totaal aantal grote banen en hoe ziet de regionale situatie er uit? In dit artikel komen al deze vragen aan bod. Dit artikel beschrijft de ontwikkeling van ZZP'ers in de periode 1996-2020. Aangezien de meest recente LISA-cijfers dateren van april 2020 blijft de analyse beperkt tot de situatie voor de coronacrisis.

DEFINITIE ZZP'ERS

Meerdere instanties hebben formele definities voor het begrip ZZP'er. In de definities van het UWV en de Belastingdienst wordt er een onderscheid gemaakt tussen ZZP'ers en freelancers. In LISA is geen onderscheid te maken op basis van rechtsvorm of andere fiscale kenmerken. Daarom maken we voor de analyse van ZZP'ers een eigen afbakening: vestigingen met één werkzame persoon met een baan van meer dan 12 uur (grote baan). Aangenomen wordt dat een baan van minder dan 12 uur per week te klein is om een inkomen te genereren. Bij dit soort bedrijven is er waarschijnlijk sprake van nevenactiviteiten.

AANDEEL ZZP'ERS VERDRIEDUBBELD SINDS 1996

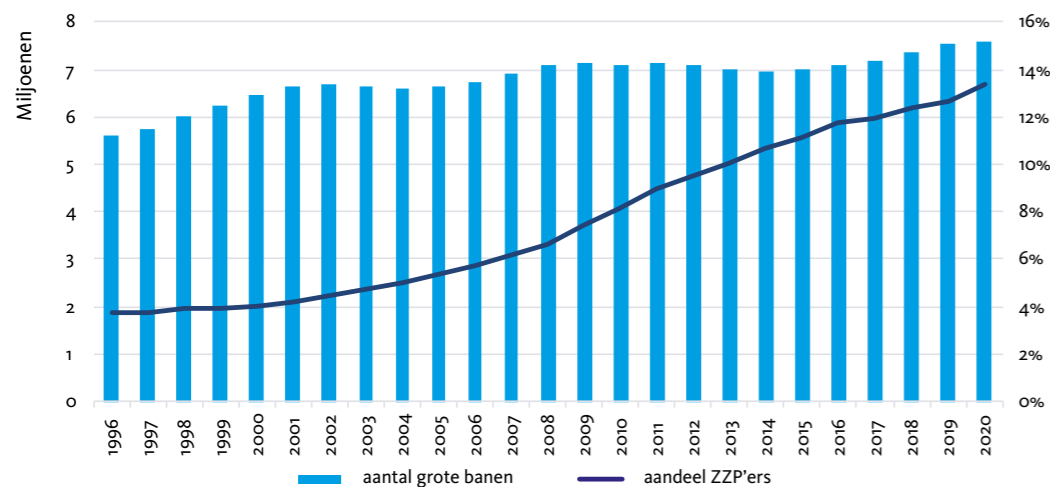
Het aantal grote banen (meer dan 12 uur per week) neemt sinds 1996 langzaam toe (figuur 1). Vanaf 2008 stabiliseert het totale aantal grote banen en zijn er circa 7 miljoen. Vanaf 2011 is er zelfs (even) een kleine afname en rond 2015 neemt het aantal banen wederom toe. Volgens de meest recente cijfers van 2020 zijn er 7,5 miljoen grote banen in Nederland.

Het aantal ZZP'ers is in de afgelopen 25 jaar fors toegenomen, van ruim 200.000 in 1996 tot meer dan een miljoen in 2020. Door deze groei is het aandeel ZZP'ers in het totaal aantal grote banen verdriedubbeld: van 3,7 procent in 1996 tot 13 procent in 2020. De grootste groei zagen we tussen 2008 en 2016.

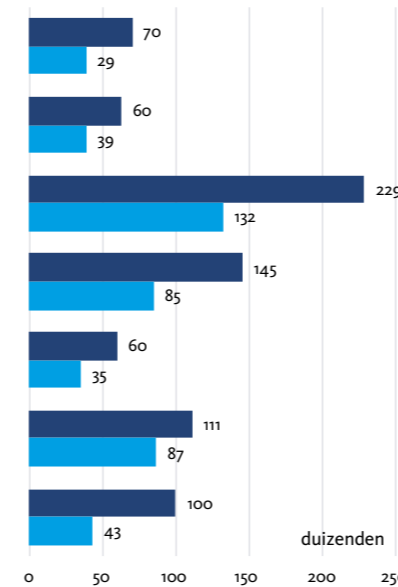
Er zijn meerdere ontwikkelingen die deze groei kunnen verklaren. Allereerst kan de groei in 2008 en 2009 verklaard worden door de invoering van de inschrijfplicht voor ZZP'ers (in o.a. landbouw, zorg en onderwijs). Hier is dus sprake van een administratieve groei. Een recent voorbeeld hiervan is de beroepsgroep 'coaching'. Vanaf 2018 zijn diverse categorieën van coaching opgenomen in de SBI-indeling van het CBS. Dit maakt inschrijving in het handelsregister mogelijk voor een nieuwe groep zelfstandigen die actief zijn in diverse soorten coaching (sportcoaches, life coaches en leefstijlcoaches).

In de jaren na de kredietcrisis (2008-2011) zag men een daling in de werkgelegenheid maar een stijging in het aandeel ZZP'ers. Men ging (vaker) uit loondienst, werd ontslagen of moest noodgedwongen voor zichzelf beginnen. In de jaren daarna is het voor jezelf beginnen een algemene trend geworden. ZZP'ers die hier zelf voor kozen geven aan dat de hogere (verwachte) winst, flexibiliteit en vrijheid hier de belangrijkste redenen voor zijn.

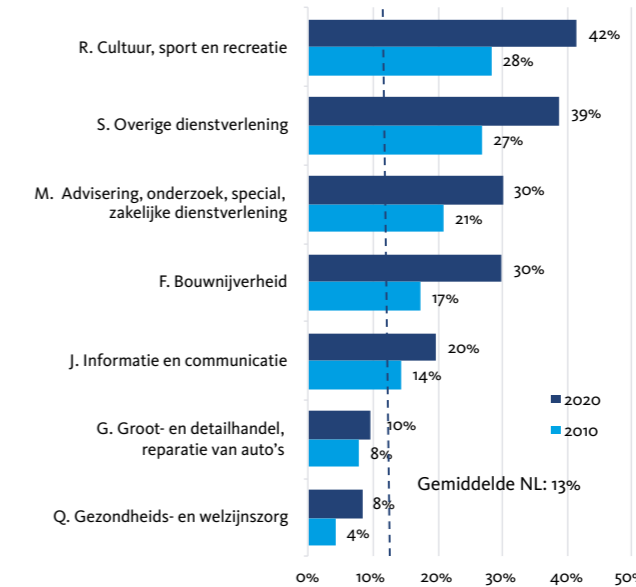
Verder hebben bedrijven waarbij flexibele contracten onderdeel zijn van het businessmodel bijgedragen aan de groei van het aantal ZZP'ers. Voorbeelden zijn bezorgdiensten als Uber en Deliveroo. Interessant is de recente uitspraak van de rechtbank in Amsterdam dat Uber zijn chauffeurs als werknemer moet zien en in dienst moet nemen. Naast economische ontwikkelingen hebben sociaal-culturele verschijnselen (waarschijnlijk) ook een bijdrage geleverd aan de groei van het aantal zelfstandigen.

Figuur 1. Aantal grote banen en aandeel ZZP'ers

Figuur 2. Absolute aantallen en aandeel ZZP-werkgelegenheid diverse sectoren, 2010 en 2020

Zelfstandig ondernemen brengt namelijk meer inkomensonzekerheid met zich mee dan werken in loondienst. Een afname van risicomijding kan daarom een oorzaak zijn van de groei van het aandeel zelfstandigen. Minder risicomijdend gedrag kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van het tweeverdienersmodel, waar één van de twee partners het risico kan nemen om ZZP'er te worden. Ook het toenemende individualisme leidt tot de behoefte om zelf meer keuzevrijheid te hebben. Een ZZP'er worden lijkt dan een logische keuze.

MEESTE ZZP'ERS IN ZAKELIJKE DIENSTEN

ZZP'ers komen in sommige sectoren vaker voor dan in andere. In de cultuursector is 42 procent van de werkgelegenheid bij ZZP'ers te vinden (figuur 2). Ook in de overige dienstverlening (sectie S) en de specialistische zakelijke dienstverlening (sectie M) is het aandeel ZZP'ers in de werkgelegenheid hoog (39 en 30 procent).

Sinds 2010 is het aandeel werkgelegenheid bij vestigingen met één grote baan in een aantal sectoren gegroeid. De grootste toename zien we terug in de cultuursector (+14 procentpunt), landbouw (+13 procentpunt), bouw (+13 procentpunt) overige dienstverlening (+12 procentpunt).

In absolute aantallen is de ZZP-werkgelegenheid in de zakelijke dienstverlening (sectie M) het hoogste, gevolgd door de bouw. Opvallend zijn de sectoren handel (G) en zorg (Q). Het aandeel ZZP'ers is hier lager dan gemiddeld in Nederland, maar door de

omvang van de sectoren als geheel is de ZZP-werkgelegenheid groot. De omvang van het aantal ZZP'ers in de sectoren R en S is beperkt.

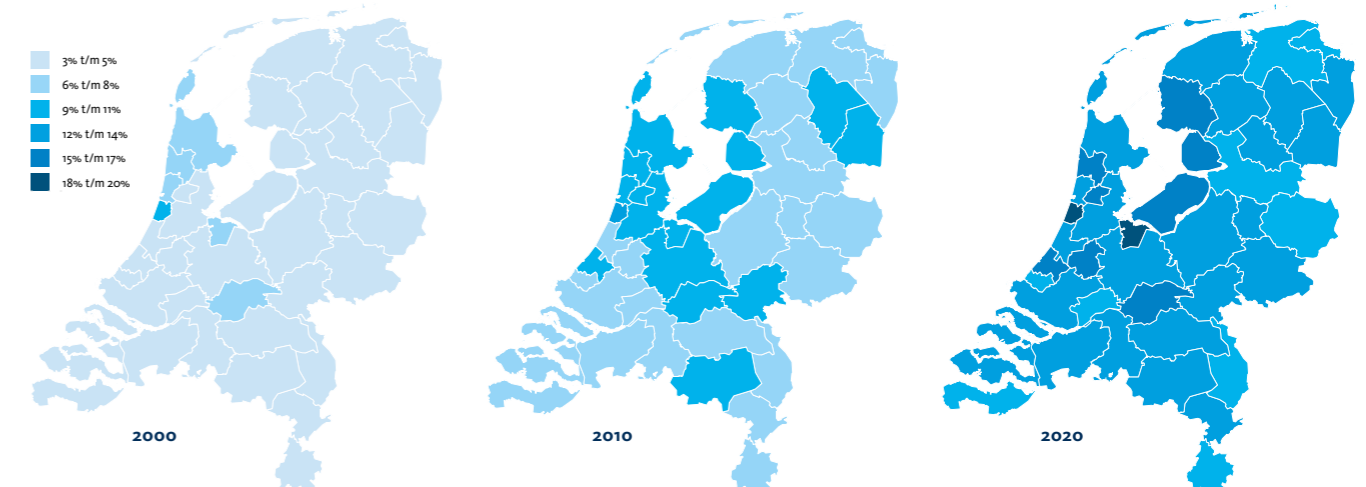
AGGLOMERATIE HAARLEM ZZP-KAMPIOEN

In de provincie Noord-Holland is het aandeel ZZP'ers altijd het grootste geweest (zie kaart 1). De COROP-regio Agglomeratie Haarlem heeft het grootste aandeel ZZP'ers in 2020 (20 procent). Dit is iets hoger dan in Het Gooi en Vechtstreek (19 procent). De spreiding van ZZP-werkgelegenheid laat geen duidelijk patroon zien. Wel zijn er regio's waar het aandeel ZZP'ers door de jaren heen relatief hoog is (bijvoorbeeld Zuid-West Gelderland).

De groei van de regionale en nationale ZZP-werkgelegenheid liggen sinds 2010 ongeveer op één lijn. Alleen de groei in de Zaanstreek springt er uit: hier is het aandeel van de ZZP-werkgelegenheid met 13 procentpunt toegenomen. Dit is de grootste toename van alle COROP-regio's.

CONCLUSIE

Het aandeel ZZP'ers in het totaal aantal grote banen is in de afgelopen 25 jaar gegroeid. In 1996 was dit nog 3,7 procent, op dit moment ongeveer 13 procent van de totale werkgelegenheid in Nederland. De cultuursector en de overige dienstverlening blijven de sectoren met het grootste aandeel ZZP'ers. In absolute aantallen is de ZZP-werkgelegenheid in de zakelijke dienstverlening (sectie M) het hoogste. De COROP-regio Agglomeratie Haarlem heeft het grootste aandeel ZZP'ers in het aantal grote banen (20 procent).

Kaart 1. Aandeel ZZP'ers in aantal grote banen, per COROP-regio, 2000, 2010 en 2020 (LISA 2020)

STAD OF BUITENGEBIED: WAAR ZIT DE GROEI?

Saskia Schrijver adviseert met haar bedrijf *Inhoud Telt* non-profitorganisaties over hun webcontent. In het kader van haar opleiding *Big Data Analyst* liep zij stage bij *IqO Research*.

Waar in Nederland vindt banengroei plaats en waar een toename in vestigingen? Het artikel op pagina 6 over 'LISA 1996-2020: ontwikkelingen over de lange termijn in beeld' laat zien dat de groei van het aantal vestigingen in Nederland de afgelopen 25 jaar veel sterker is dan het aantal banen. Deze ontwikkelingen zijn ook terug te zien bij stedelijke gebieden en in verschillende sectoren. Er zijn ook sectoren die juist een heel ander beeld laten zien: banengroei in niet-stedelijke gebieden.

In dit artikel wordt gekeken hoe de ontwikkelingen zijn in steden en buitengebieden en of er ook verschillen zijn voor bepaalde sectoren. Om te bepalen wat steden zijn en wat buitengebieden, is voor deze analyse de indeling van het CBS gebruikt. Het CBS deelt gemeenten in naar mate van stedelijkheid, waarbij gekeken wordt naar de omgevingsadressendichtheid van de gemeente.

OOK IN STEDELIJKE GEBIEDEN GROEIT AANTAL VESTIGINGEN STERKER DAN BANEN

Het merendeel van de vestigingen zit in stedelijk gebied, 15 procent in matig stedelijk gebied en een kwart in niet-stedelijk gebied (figuur 1). Voor het aantal banen is de verdeling door de jaren grofweg gelijk: bijna twee derde in stedelijk gebied en bijna een kwart in niet-stedelijk gebied.

De groei van het aantal vestigingen (57%) over de afgelopen 25 jaar is in stedelijke gebieden veel groter dan in niet-stedelijke gebieden, een verschil van 83 procentpunt in 2020 (zie figuur 2). Wellicht hangt deze ontwikkeling samen met de toename van het aantal zzp'ers in vooral sectoren als zakelijke diensten en cultuur & recreatie.

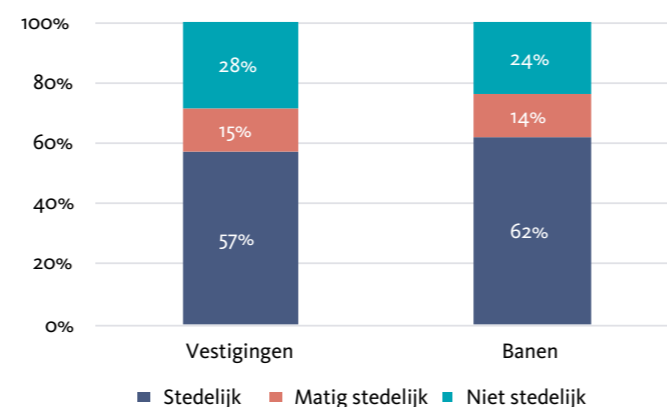
De banengroei in stedelijke en niet-stedelijke gebieden, maar ook matig stedelijk gebied verschillen over de jaren niet zo heel erg van elkaar. Wel gaat vanaf 2010 de groei in stedelijke gebieden de groei in matig stedelijke gebieden overtreffen.

GROEI OF KRIMP BANEN EN VESTIGINGEN IN DE SECTOREN GAAT NIET EEN-OP-EEN

Voor een aantal sectoren is gekeken of de groei van het aantal vestigingen en banen juist in stedelijke gebieden plaatsvond de afgelopen 25 jaar of in niet-stedelijke gebieden. En in geval van krimp, waar vindt deze krimp dan vooral plaats? Een aantal sectoren viel op.

CULTUUR & RECREATIE: GROEI IN STEDELIJK GEBIED VOLGT TREND

Het verschil in groei van vestigingen en banen in het algemeen is terug te zien bij de sector cultuur & recreatie (figuur 3). De sterke groei van vestigingen zet vooral in vanaf 2008. Dit kan worden verklaard door de inschrijfplicht voor zzp'ers en dat in de cultuursector 42 procent van de werkgelegenheid bij zzp'ers te vinden is. Zie ook pagina 8.

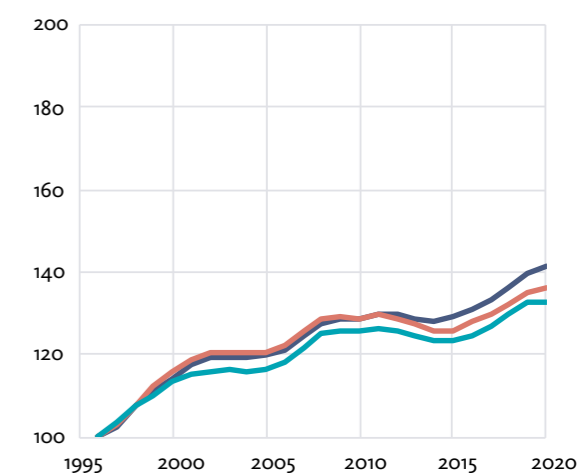
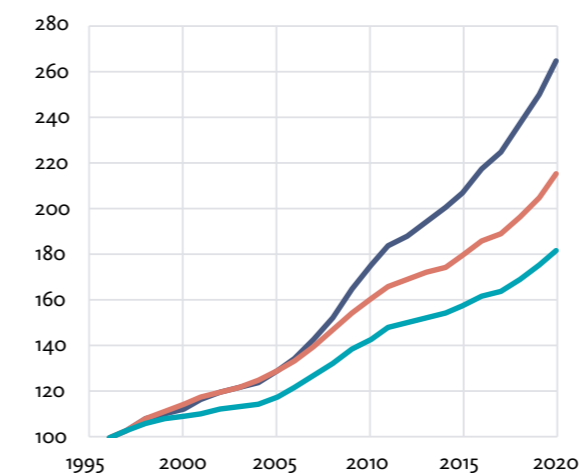
Figuur 1. Aandelen banen en vestigingen naar mate van stedelijkheid

De groei van het aantal vestigingen vindt veel sterker plaats in stedelijk gebied dan in niet-stedelijk gebied. De banengroei vindt ook vooral plaats in stedelijk gebied maar dan minder sterk.

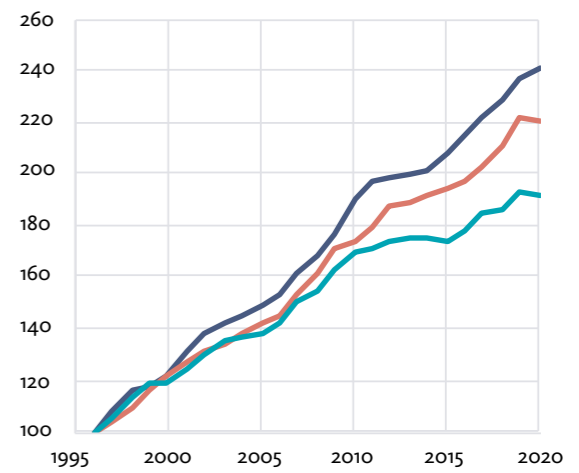
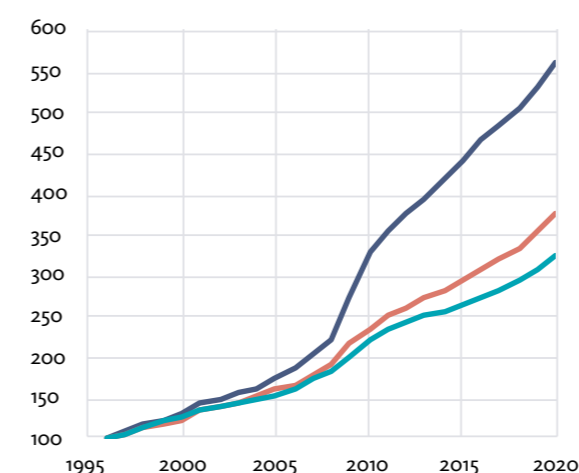
TRANSPORT: GROEI VESTIGINGEN GAAT HARDER IN STEDELIJK GEBIED, BANENGROEI VOORAL IN MATIG STEDELIJK GEBIED

Voor de sector transport vindt eveneens de groei van het aantal vestigingen veel sterker plaats in stedelijk gebied terwijl de banengroei voor zowel stedelijk gebied als niet-stedelijk gebied ongeveer gelijk blijft (figuur 4).

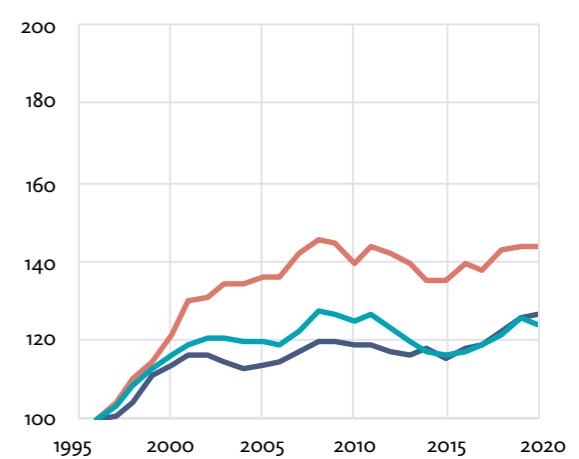
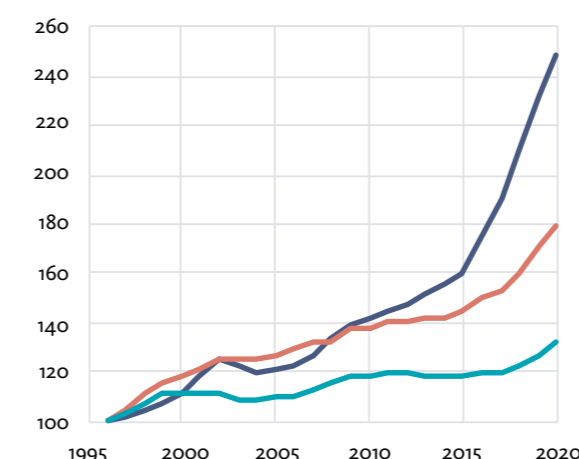
Het grootste aandeel banen binnen de sector transport is vervoer over land. Dit aandeel is in 25 jaar afgenomen met bijna 6 procent (totale aandeel in 2020 is 46%). Daarentegen is het aandeel opslag en dienstverlening voor vervoer met meer dan 12 procent toegenomen (totale aandeel in 2020 is 31%). De groei heeft waarschijnlijk te maken met de toename van distributiecentra. Deze centra worden steeds groter in oppervlakte en hebben dus ruimte nodig om zich te vestigen. In (matig) stedelijke gebieden is deze ruimte en de grond goedkoper dan in stedelijke gebieden. Bovendien zijn het plekken die goed bereikbaar zijn voor bevoorrading en is de ligging gunstig zodat bedrijven in meerdere steden bediend kunnen worden.

Figuur 2. Ontwikkeling vestigingen en banen naar mate van stedelijkheid (index: 1996 = 100)

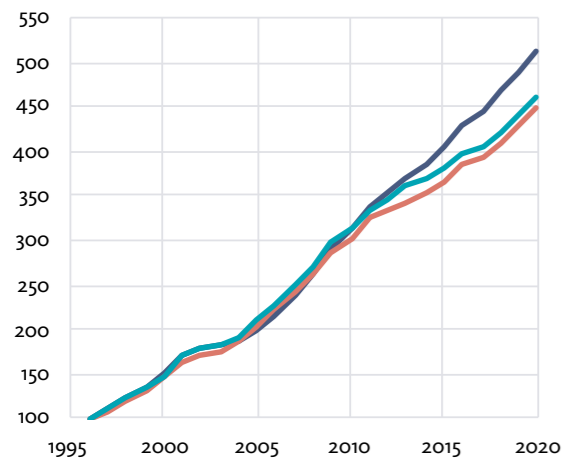

Figuur 3. Ontwikkeling vestigingen en banen cultuur & recreatie naar mate van stedelijkheid (index: 1996 = 100)

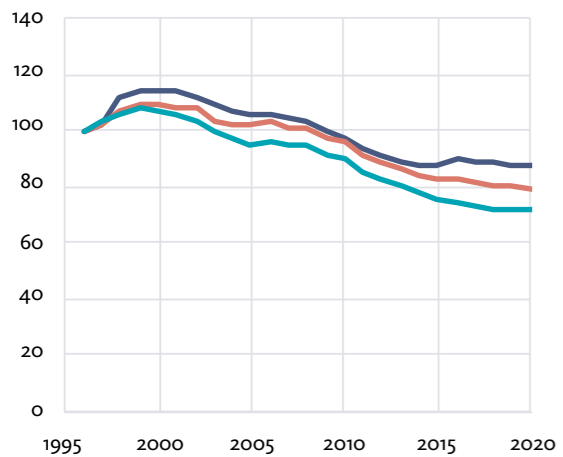
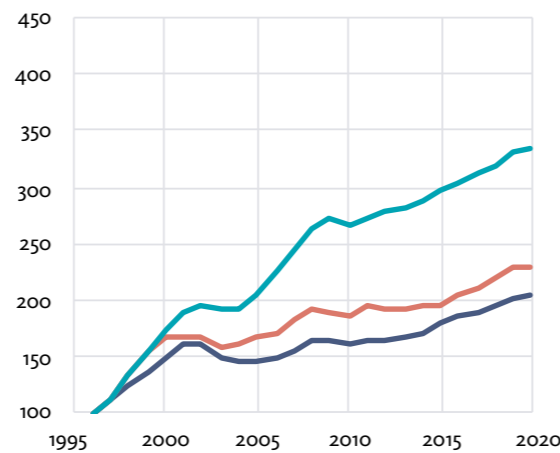

Figuur 4. Ontwikkeling vestigingen en banen transport naar mate van stedelijkheid (index: 1996 = 100)

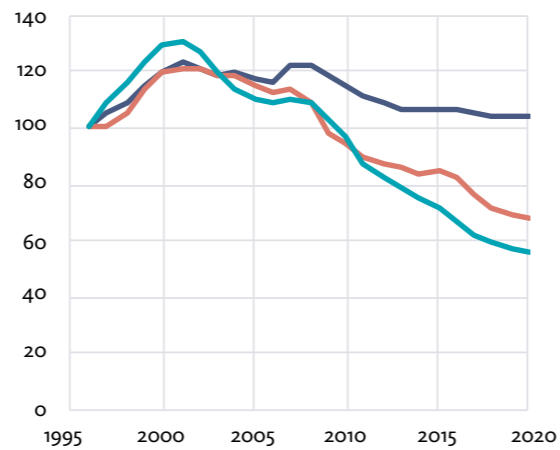
■ Stedelijk ■ Matig stedelijk ■ Niet stedelijk

Figuur 5. Ontwikkeling vestigingen en banen informatie en communicatie naar mate van stedelijkheid (index: 1996 = 100)

Figuur 6. Ontwikkeling vestigingen en banen financiële instellingen naar mate van stedelijkheid (index: 1996 = 100)

■ Stedelijk ■ Matig stedelijk ■ Niet stedelijk

INFORMATIE & COMMUNICATIE: VERSCHILLEN IN GROEI STEDELIJK EN NIET-STEDELIJK GEBIED

Een van de sectoren die een verschil in ontwikkeling laat zien in de mate van stedelijkheid in termen van banen is de sector informatie & communicatie (figuur 5). Het aantal vestigingen groeit vanaf 2013 sterker in stedelijk gebied dan in matig stedelijk gebied en niet-stedelijk gebied. De banengroei gaat echter in niet-stedelijk gebied veel harder dan in stedelijk en matig-stedelijk gebied.

Het aandeel banen voor de sector informatie & communicatie in stedelijke gebieden neemt af. In 1996 was dit 84 procent, in 2020 is dit gedaald naar 79 procent. Voor matige stedelijke gebieden blijft dit cijfer schommelen tussen de 9 en 10 procent. In niet-stedelijk gebied is er een groei van 4 procent en stijgt het aandeel banen naar 12 procent (2020). De groei van banen in niet-stedelijke gebieden wordt veroorzaakt door het vestigen van een paar grotere bedrijven.

FINANCIËLE INSTELLINGEN: VERSCHILLEN IN KRIMP STEDELIJK EN NIET-STEDELIJK GEBIED

In de sectoren die krimpen zitten ook verschillen in ontwikkeling. Zo laat de sector financiële instellingen een wat gelijkmatiger krimp zien voor vestigingen en de gebieden (figuur 6). Wat betreft de werkgelegenheid is vooral een sterke afname te zien in niet-stedelijk gebied, maar ook in matig stedelijk gebied. In stedelijke gebieden blijft de daling wat beperkt. De algehele krimp wordt wellicht veroorzaakt door de toegenomen automatisering. Dat er een sterkere daling is van vestigingen in matig stedelijke gebieden en niet-stedelijke gebieden is mogelijk toe te schrijven aan het sluiten van lokale bankkantoren.

BANENGROEI EN GROEI VESTIGINGEN PER GEMEENTE

Van 355 gemeenten in Nederland vallen 94 gemeenten in de categorie stedelijk gebied en 183 in de categorie niet-stedelijk gebied. De ontwikkeling van het aantal banen tussen 1996 en 2020 is weergegeven op de kaart (figuur 7).

Vooral Almere, Barendrecht en Houten springen eruit wat betreft groei van het aantal vestigingen in stedelijk gebied. Deze groei is ingezet rond 2007. Dat geldt ook voor de groei van het aantal banen. Deze is wel wat eerder begonnen, rond 2002. Almere en Houten zijn in de jaren 70 aangewezen als groeikernen.¹

De minste groei van het aantal vestigingen in stedelijk gebied is te vinden in Den Helder, Beverwijk en Zandvoort. In de stedelijke gebieden is ook een afname van het aantal banen zichtbaar. Deze is het sterkst voor Brunssum, Heemstede en Leidschendam-Voorburg. Den Helder en Brunssum zijn steden die behoren tot een krimpregio of een anticipeergebied.² In deze gebieden is een bevolkingsafname of wordt een bevolkingsafname verwacht.

In niet-stedelijk gebied laten gemeenten als Rozendaal, Eemnes en De Ronde Venen een grotere groei zien wat betreft het aantal vestigingen. De banengroei het grootst voor Renswoude, Zeewolde en Over-Betuwe en er is een sterke afname van banen in Delfzijl. Deze laatste gemeente is eveneens een gemeente in een krimpregio.

CONCLUSIE

De groei van het aantal vestigingen en het aantal banen gaat niet gelijk op. Het aantal vestigingen in Nederland groeide harder dan het aantal banen in de afgelopen 25 jaar. De verklaring hiervoor ligt met name in de toename van het aantal zzp'ers.

Deze ontwikkelingen vinden ook plaats in de stedelijke gebieden. De groei van het aantal vestigingen gaat hier eveneens harder. De banengroei gaat daarentegen wat gelijkmatiger. De sector cultuur & recreatie is een sector die deze zelfde trend laat zien.

Er zijn ook sectoren die iets anders laten zien. In de sector transport wordt de groei van vestigingen en banen veroorzaakt door bedrijven die zich bezighouden met opslag van goederen. Deze groei vindt vooral plaats in matig stedelijk gebied omdat daar de ruimte is.

Ook de sector informatie & communicatie wijkt af van het landelijke beeld. De groei van het aantal vestigingen in stedelijke gebieden gaat iets harder, maar de banengroei is relatief sterker in niet-stedelijke gebieden. Banengroei wordt hier vooral veroorzaakt door enkele grotere bedrijven.

VERANTWOORDING

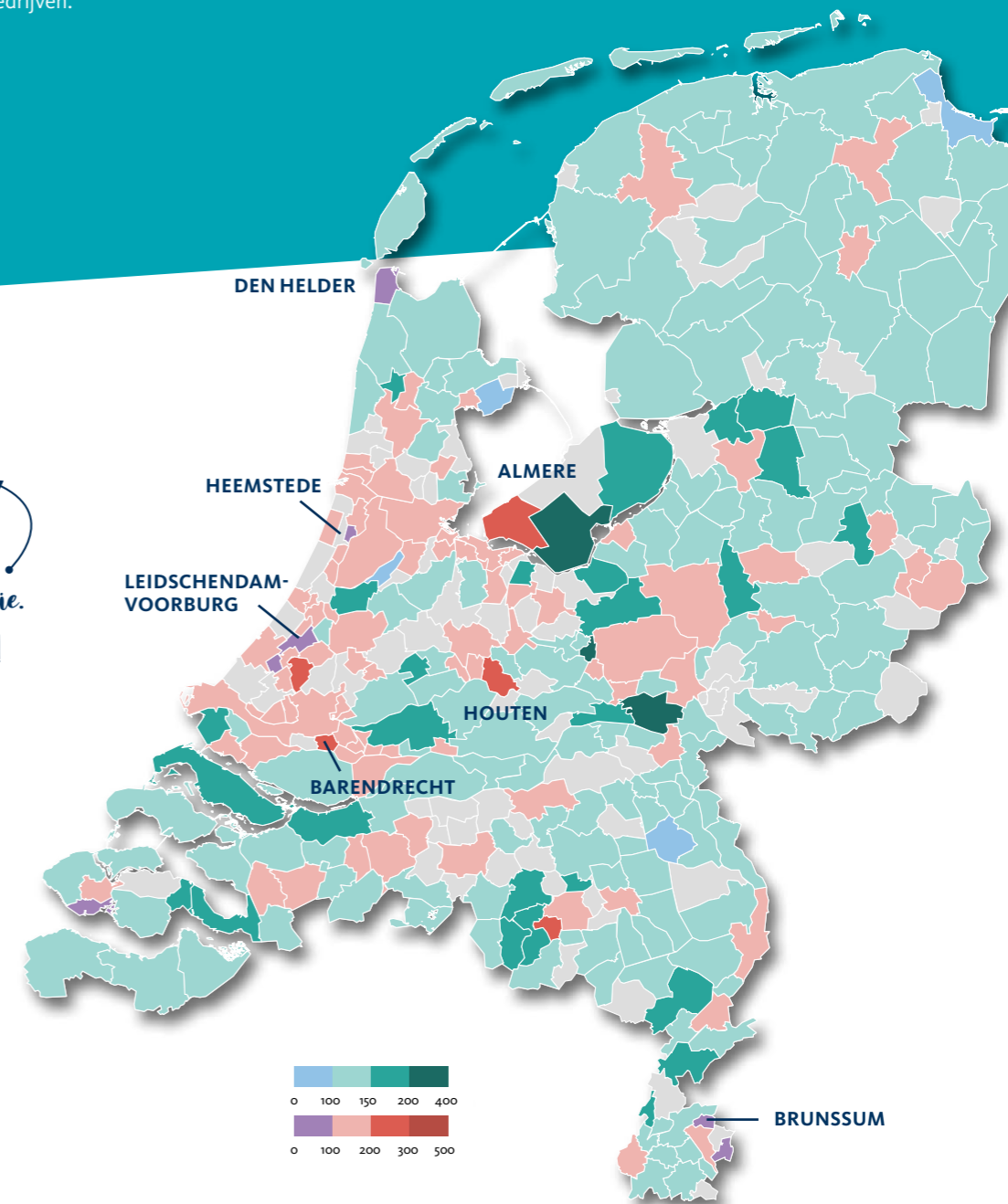
Voor de analyse zijn we uitgegaan van de indeling van het CBS waarbij zij 5 categorieën van stedelijkheid hanteren.³ Deze indeling van gemeenten naar stedelijkheid is gebaseerd op de omgevingsadressendichtheid van de gemeente.

We hebben deze 5 categorieën samengevoegd tot 3 categorieën: stedelijk (zeer sterk en sterk stedelijk), matig stedelijk (matig stedelijk) en niet-stedelijk (weinig en niet stedelijk). Daarnaast zijn we uitgegaan van de gemeente-indeling van 2020. Omdat we de analyse doen over 25 jaar hebben we gekeken in hoeverre in 2010 de categorieën verschilden van elkaar per gemeente. Er zijn 41 gemeenten gewijzigd van mate van stedelijkheid die van invloed is op de analyse. Dit is 11,5% van het totaal aantal gemeenten in Nederland in 2020 (355).

¹ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Groeikern>
² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bevolkingsdaling/krimpregieden-en-anticipeergebieden>
³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/84721ned?q=stedelikkhe>

Bekijk de online versie.
Scan de QR-code!

Figuur 7. Ontwikkeling banen in stedelijke gemeenten (rood) en niet-stedelijke gemeenten (groen). De kaart toont de ontwikkeling tussen 1996 en 2020 als indexcijfer. Matig stedelijke gemeenten (grijs) vormen geen onderdeel van deze analyse.

AL 25 JAAR ONDERWEG MET LISA

1996

START MET # VARIABELEN

Per vestiging zijn de volgende gegevens beschikbaar: naam, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitencode (SBI 1993), aantal mannen fulltime, vrouwen fulltime, mannen parttime, vrouwen parttime

2002

EERSTE KOPPELING MET IBIS

Door koppeling van de bestanden IBIS en LISA kunnen op een snelle manier het aantal vestigingen en het aantal werkzame personen alsmede de ontwikkeling daarvan op een groot aantal bedrijventerreinen en kantoorlocaties in kaart worden gebracht.

2005

EERSTE ACTUELE DYNAMISCHE BESTAND

Eerste 'publicatie' van een tussentijds bestand met actuele adressen, nieuwe en beëindigde vestigingen

2010

SBI '93 NAAR SBI2008

LISA sluit aan op de indeling van bedrijfsactiviteiten die de KVK en CBS hanteren. De meest in het oog springende wijziging ten opzichte van de SBI'93 is de vorming van de nieuwe sectie Informatie- en communicatie. Hierin vallen activiteiten op het gebied van uitgeverijen, film, radio en televisie, informatietechnologie en telecommunicatie die in de SBI'93 in verschillende secties waren ingedeeld.

Het kabinet lanceert het topsectorenbeleid: sectoren waarin Nederland wereldwijd uitblinkt nog sterker maken. LISA maakt op basis van SBI2008 een landelijke standaard voor de afbakening van elke topsector.

2011

TOPSECTOREN

De standaard sectorale indeling wordt uitgebreid met de speciaal samengestelde sector Recreatie & Toerisme. Voor deze door provincies/IPO ontwikkeld landelijke standaard is LISA gekozen als bron voor de werkgelegenheidscijfers.

2012

CIJFERS TOERISME EN RECREATIE ONLINE

Het LISA-bestand is grotendeels gekoppeld met de BAG waarmee vrijwel alle vestigingen voorzien zijn van alle beschikbare BAG-componenten, waaronder xy-coördinaten. Hierdoor zijn de mogelijkheden van ruimtelijke analyses van werkgelegenheidsinformatie bijna eindeloos.

2012

KOPPELING LISA MET BAG

2014

LISA OP WAARSTAAT JEGEMEENTE.NL

Het Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten (nu VNG Realisatie) werkt samen met LISA. De website waarstaatjegemeente.nl neemt LISA-cijfers op over bedrijven en werkgelegenheid.

2015

CIJFERS TOEGEVOEGDE WAARDE EN PRODUCTIE

LISA heeft haar dataset in 2015 uitgebreid met cijfers over toegevoegde waarde en productie. Hiermee biedt LISA een nieuw instrument voor onderzoekers en beleidsmakers om de economische ontwikkeling van regio's in kaart te brengen. Vanaf 2016 komen historische tijdreeksen beschikbaar vanaf 2008, in lopende en constante prijzen.

2016

WWW.LISADATA.NL

Lancering nieuw dataportaal voor de levering van gegevens. Via www.lisadata.nl kunnen bestaande en nieuwe klanten van LISA voortaan naar eigen wens een statistiek samenstellen en het resultaat direct downloaden.

2019

START SAMENVOEGING DEELREGISTERS

De eerste deelregisters worden samengevoegd tot één provinciaal register. Dit is een eerste stap op weg naar een landelijk register.

2020

MEER DAN 1 MILJOEN ZZP'ERS

Naam vestiging, Vestigingsadres, Correspondentieadres, Telefoonnummer, Activiteitencode (SBI 2008), Grootteklasse, Gemeente-, provincie- en/of COROP-code/naam, KvK-nummer (KvK-dossier- en KvK-vestigingsnummer), BAG x,y-coördinaat, Overige BAG items, o.a. verblijfsobject ID, oppervlakte

2020

IN LISA BESCHIKBAAR:

2020

LANCERING MONITOR VESTIGINGEN-DYNAMIEK

Om een actueel beeld te krijgen van de impact van de coronacrisis op de bedrijvigheid en werkgelegenheid lanceert LISA een online monitor. De monitor brengt maandelijks het aantal nieuwe en beëindigde vestigingen met het bijbehorende effect op de werkgelegenheid in beeld.

1997-2001 internetzeepbel

De internetzeepbel (-bubble) zorgt voor banenkrimp in de ICT-sector. Er is wel groei van de totale werkgelegenheid.

2008-2014 kredietcrisis/bouwcrisis/eurocrisis

De gevolgen van deze crises voor de arbeidsmarkt zijn zichtbaar vanaf 2009 (afvlakking) en 2010 (krimp). Na een korte opleving in 2011 daalt het aantal banen in Nederland drie jaar op een rij. Er verdwijnen veel banen in de financiële sector en de bouw. Doordat de consumptie daalt verliest de detailhandel ook veel banen.

2020-... coronacrisis

Dankzij omvangrijke steunmaatregelen van de overheid blijft een sterke daling van het aantal banen vooralsnog uit. Tussen april en september 2020 is er zelfs sprake van een toename van het aantal banen.

2006

MEER DAN 8 MILJOEN VESTIGINGEN

2007

MEER DAN 8 MILJOEN BANEN

2008

(N)HR - KVK WETSWIJZIGING

Diverse groepen worden verplicht zich in te schrijven in het Handelsregister. Dit leidt tot een toename van het aantal vestigingen en banen in LISA, die met terugwerkende kracht wordt aangepast.

2010

REGISTRATIE LANDBOUW OP VESTIGINGS-NIVEAU

Vanaf 2010 is er in LISA registratie van werkgelegenheid in de landbouw op vestigingsniveau. Eerder waren gegevens over banen en vestigingen (uit de CBS-landbouwtellingen) enkel geaggregeerd op gemeentenniveau beschikbaar.

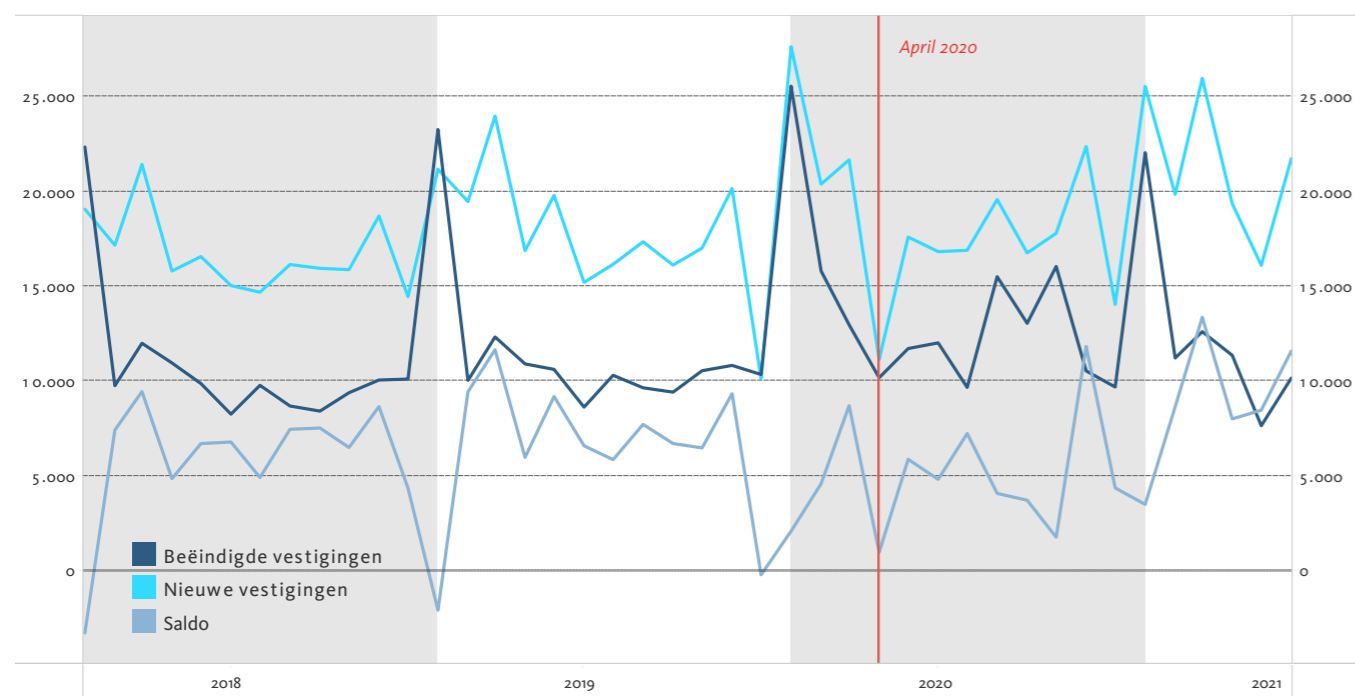
MONITOR VESTIGINGENDYNAMIEK 1 JAAR

In mei 2020 publiceerden LISA en I&O Research de Monitor vestigingendynamiek. Op dat moment was nog niet goed zichtbaar in welke mate de economie getroffen zou worden door de coronacrisis. Er was behoefte aan actuele gegevens over de ontwikkeling van de economie. We zijn nu ruim een jaar verder. Er is inmiddels een aardig beeld van de gevolgen van de coronacrisis voor de diverse sectoren. De behoefte aan actuele cijfers is er nog steeds. De dynamiekmonitor zal de komende tijd dan ook maandelijks bijgewerkt worden.

In dit artikel kijken we terug naar de afgelopen periode: Hoe ontwikkelden de aantallen nieuwe en beëindigde vestigingen zich? Wat waren de verschillen per sector? Bij het analyseren van deze cijfers is het van belang te weten dat het grootste deel van de vestigingen eenmansbedrijven/zzp'ers zijn.

BESCHRIJVING MEERJARENGRAFIEK

De ontwikkeling van nieuwe en beëindigde vestigingen lijkt op het eerste gezicht een wat grillig verloop te hebben (grafiek 1). Toch is er door het jaar heen een patroon zichtbaar. Dit patroon is een gevolg van (fiscale) regelgeving en administratieve oorzaken.

Grafiek 1. Ontwikkeling nieuwe en beëindigde vestigingen, januari 2018 - juli 2021

Het aantal nieuwe vestigingen is in de eerste drie maanden van het jaar doorgaans hoger dan gemiddeld en in december juist lager. Het aantal beëindigingen lag afgelopen jaren rond de 10.000 vestigingen per maand maar is in januari ruim tweemaal hoger.

In 2020 is er een aantal afwijkingen van dit patroon zichtbaar:

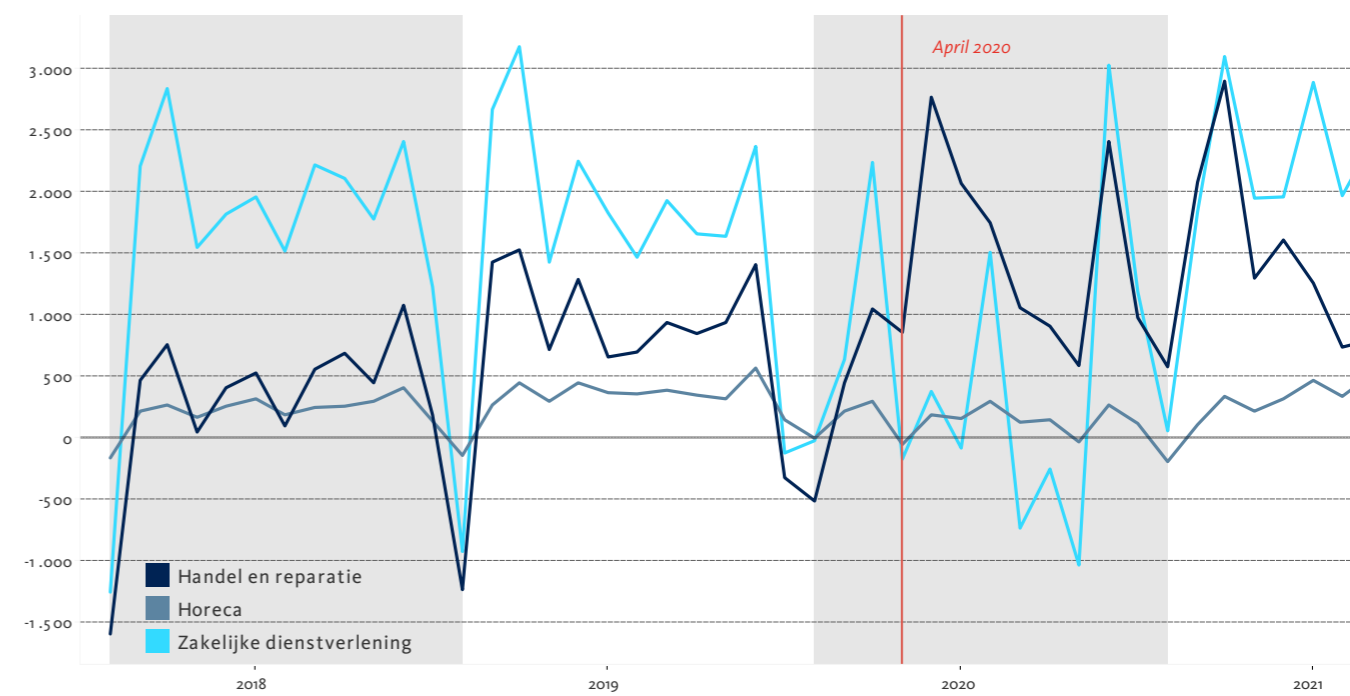
1. het aantal nieuwe vestigingen was in april fors lager dan gebruikelijk, maar in de daarop volgende maanden gelijk of hoger;
2. ook in het begin van 2021 kwamen er veel nieuwe vestigingen bij;
3. bij de beëindigingen zagen we in de maanden augustus, september en oktober een hoger aantal beëindigde vestigingen (rond de 15.000 per maand) dan gemiddeld (10.000 per maand);
4. per saldo kwamen er in 2020 minder vestigingen bij dan in de voorgaande jaren. Het begin van 2021 laat juist een sterke toename van het aantal vestigingen zien.

De coronacrisis heeft er niet toe geleid dat de dynamiek van startende en eindigende vestigingen helemaal is stilgevallen. Wel zijn er een aantal maanden meer beëindigingen geweest. Ook was er na enige tijd herstel van het aantal nieuwe vestigingen zichtbaar.

WELKE SECTOREN GROEIDEN EN WELKE KROMPEN?

De impact van de coronacrisis verschilt per sector. De ene sector ondervindt langdurige gevolgen, de andere sector herstelt weer snel. De horeca is een sector waar de invloed van de maatregelen groot is. Vanaf april 2020 was het saldo weliswaar positief, maar beduidend lager dan in eerdere jaren (zie grafiek 2). In 2021 is herstel zichtbaar: in maart lag het saldo voor het eerst weer boven de 300 vestigingen.

Ook in de zakelijke dienstverlening is de dynamiek sterk beïnvloed door de coronacrisis. De maanden april tot en met oktober hadden in eerdere jaren een positief saldo van grofweg 1.500 tot 2.000 vestigingen. In 2020 is het saldo in dezelfde maanden - met uitzondering van een piek in juli - laag of fors negatief (-1.000 in oktober). In de eerste helft van 2021 is de ontwikkeling van het saldo vergelijkbaar met 2018 en 2019, met zelfs een piek in juni.

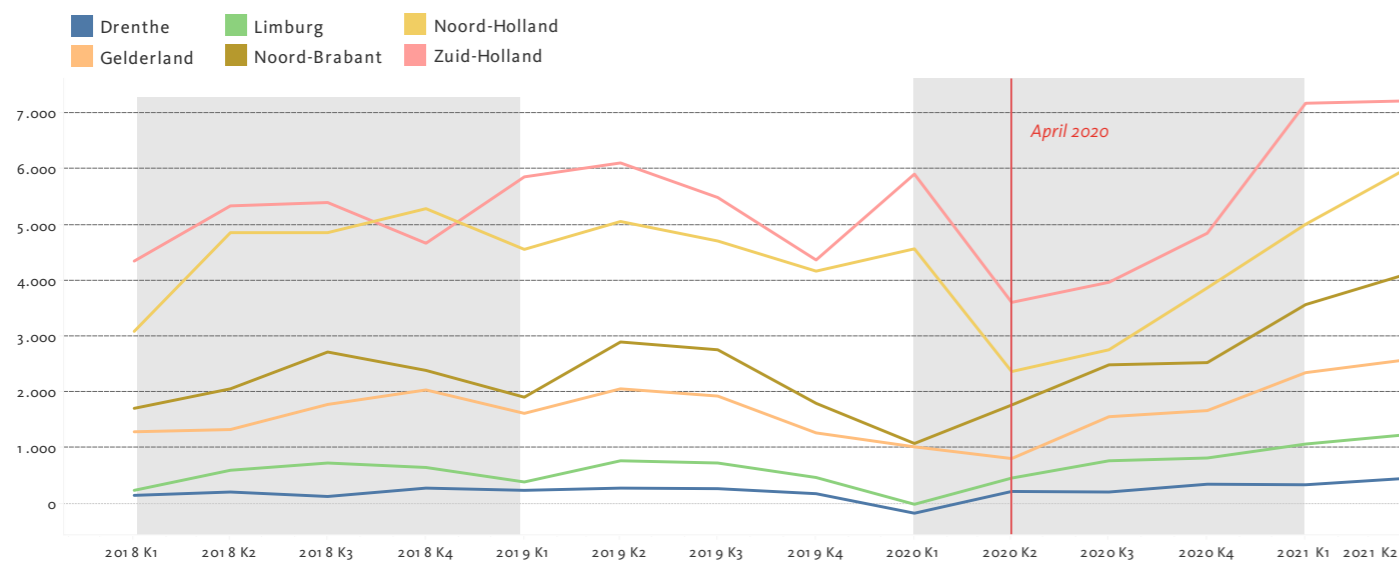
Grafiek 2. Ontwikkeling saldo vestigingen per sector, januari 2018 - juli 2021

Terwijl de meeste sectoren een afname van het aantal nieuwe vestigingen doormaakten was er in de sector handel en reparatie juist sprake van groei. In de maanden mei, juni, juli en november lag het saldo ruim boven het niveau van 2018 en 2019. Ook in februari en maart van 2021 was het saldo fors positief. Nadere analyse laat zien dat deze groei voornamelijk het gevolg was van een groot aantal nieuwe webwinkels.

REGIONALE VERSCHILLEN

De coronacrisis heeft invloed op de vestigingendynamiek van heel Nederland, toch zijn er verschillen per regio. In grafiek 3 is voor een aantal provincies de ontwikkeling van het saldo vestigingen weergegeven per kwartaal. Deze grafiek is ook opgenomen in de online Monitor vestigingendynamiek.

Eerder zagen we al dat het aantal nieuwe vestigingen in april 2020 fors lager was dan gebruikelijk. Dit is zichtbaar in het vestigingensaldo in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland, dat in het tweede kwartaal van 2020 beduidend lager is dan in de periode 2018-2019. Opvallend is dat Noord-Brabant, Limburg en Drenthe al in het eerste kwartaal van 2020 een dip lieten zien. In Drenthe was er zelfs sprake van een negatief saldo van 170.

Grafiek 3a. Ontwikkeling saldo vestigingen per provincie, 2018 kwartaal 1 - 2021 kwartaal 2

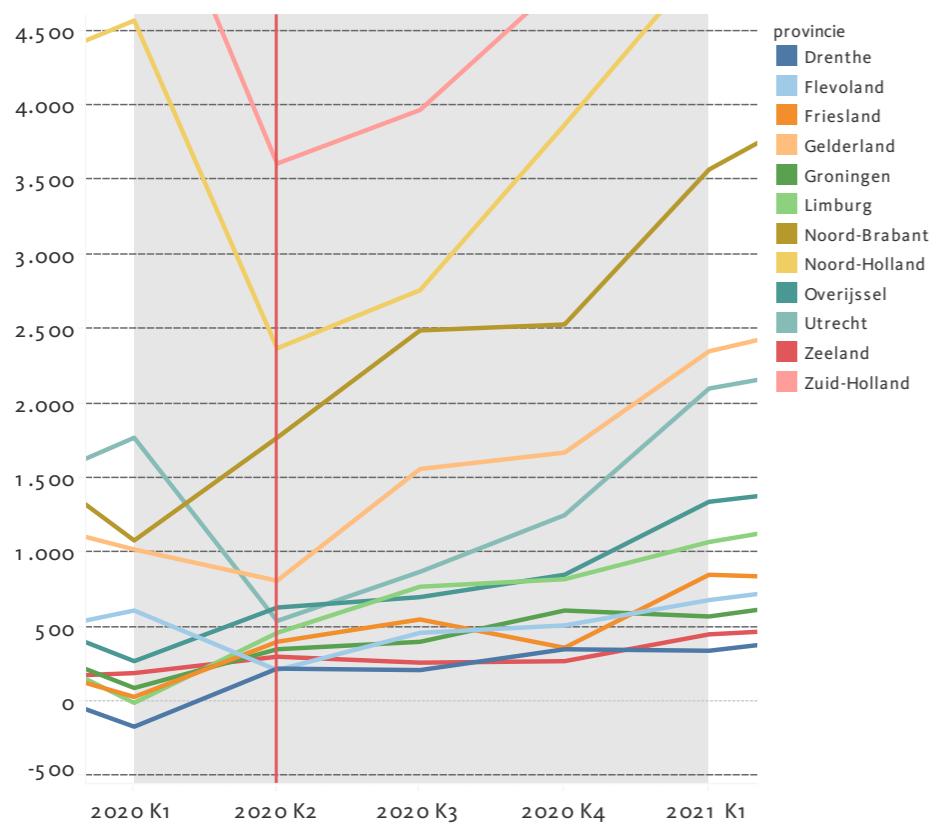
Vanaf de tweede helft van 2020 treedt er herstel op: in bijna alle provincies stijgt het vestigingensaldo richting het niveau van de periode 2018-2019. In 2021 lijkt er sprake te zijn van een inhaalfase: in de eerste twee kwartalen ligt het saldo boven het gemiddelde van de voorgaande jaren (Zuid-Holland alleen het tweede kwartaal).

De provincies buiten de Randstad herstellen relatief sterk. In Limburg en Drenthe ligt het saldo in het vierde kwartaal van 2020 al boven het niveau van 2018-2019. En Noord-Brabant heeft in het tweede kwartaal van 2021 een saldo van ruim 4.000 vestigingen, ruim 40 procent boven de piek in het tweede kwartaal van 2019.

HOE KOMEN DE CIJFERS TOT STAND?

Met het Handelsregister van de Kamer van Koophandel als basis is modelmatig bepaald wat voor LISA relevante vestigingen zijn waar betaald werk wordt verricht. De Monitor vestigingendynamiek geeft een benadering van het aantal nieuwe vestigingen en bedrijfsbeëindigingen. Ook het aantal banen dat aan deze vestigingen gerelateerd is, wordt in de monitor weergegeven.

Zelf selecties maken per provincie en sector? Ga naar de Monitor vestigingendynamiek op www.lisa.nl/vestigingendynamiek

Grafiek 3b. inzoom 2020, alle provincies

Zelf selecties maken per provincie en sector? Scan de QR-code!

Specs

Beschikbare gegevens

Per vestiging zijn de volgende gegevens beschikbaar: Naam, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitscode (SBI 2008, versie 1 januari 2018), aantal mannen met grote baan, vrouwen met grote baan, mannen met kleine baan, vrouwen met kleine baan (absolute gegevens op vestigingniveau worden alleen geleverd door middel van een grootteklasse of via aggregaties), xy-coördinaten en overige BAG-informatie. De werkgelegenheid is inclusief uitzendkrachten. Op basis van deze gegevens is elke denkbare statistiek mogelijk, eventueel gekoppeld met andere gegevensbestanden. LISA behoudt zich ten aanzien van het landelijk register LISA en de daarin opgenomen gegevens alle auteurs- en databankrechten voor.

Omvang bestand

In onderstaande tabel is opgenomen van welke gebieden het LISA-bestand 2020 informatie biedt. Vergelijkbare statistische informatie is voor de volledige periode 1996-2020 beschikbaar.

gebiedomschrijving	aantal gebieden	vestigingen minimum	vestigingen maximum	vestigingen totaal
6 positie postcodegebied	386.771	1	442	1.787.267
4 positie postcodegebied	4.083	1	6.054	
gemeenten	355	135	167.754	
COROP-gebieden	40	3.202	225.257	
Provincies	12	40.294	374.281	

Toelichting (voorbeeld): het aantal 4 positie postcodegebieden met vestigingen is in LISA 4.083. Het aantal vestigingen varieert per gebied van 1 tot 6.054. Het totale LISA-bestand bevat 1.787.267 vestigingen.

Informatie en/of bestellingen LISA

Voor informatie over LISA en het bestellen van onder andere statistische gegevens, steekproef trekkingen, bestandsverrijkingen en koppelingen met bijvoorbeeld geografische databestanden kunt u zich wenden tot de LISA Projectorganisatie.

LISA Projectorganisatie: Zuiderval 70
Postbus 597
7500 AN Enschede
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl
Internet: www.lisa.nl en www.lisadata.nl

Colofon

LISA Nieuws is een uitgave van de Stichting LISA die als doel heeft het beschikbaar maken van informatie over vestigingen en werkgelegenheid in geheel Nederland, primair ten behoeve van onderzoek en beleid. De Stichting vertegenwoordigt de regionale registerhouders die de informatie verzamelen, beheren en in LISA inbrengen.

Redactie: Freerk Viersen, Menno Holkema, Gerben Huijgen, Robert Nordeman

Deze uitgave is verzorgd door de LISA Projectorganisatie. Overname van tekst en cijfermateriaal is alleen toegestaan ten behoeve van niet-commercieel gebruik onder bronvermelding. Hoewel bij de uitgave de uiterste zorg is nagestreefd kan voor eventuele aanwezigheid van (zet)fouten en onvolledigheden geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

Ontwerp: EYEGO, Groningen

LISA service

Bestuur Stichting LISA

dhr. P.J. Vriens, voorzitter
dhr. F. Viersen, secretaris
dhr. M.J. Holkema, penningmeester

Regionale bronhouders LISA

Provincie Groningen
Werkgebied: Provincie Groningen (excl. Stad Groningen)
Mevr. J. Heebels
Tel.: (050 - 3164472)
E-mail: j.heebels@provinciegroningen.nl

Provinciale Werkgelegenheidsenquête (PWE) Gelderland
Werkgebied: Provincie Gelderland
dhr. F.J. Viersen
Tel.: (026) 359 91 71
E-mail: f.viersen@gelderland.nl

Werkgelegenheidsregister Gemeente Groningen
Werkgebied: Gemeente Groningen
Contact via Stichting LISA
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl

Bedrijvenregister MRDH
Werkgebied: Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), regio Drechtsteden
Dhr. M. Epskamp
Tel.: (06) 120 934 75
E-mail: mjw.epskamp@rotterdam.nl

Werkgelegenheidsregister Provincie Fryslân
Dhr. M. Holkema
Tel.: (058) 292 53 85
E-mail: m.j.holkema@fryslan.nl

Register Overig Zuid-Holland (excl. MRDH, regio Drechtsteden)
Dhr. A.M. Noordergraaf
Tel.: (0704416611)
E-mail: am.noordergraaf@pzh.nl

Drentse Werkgelegenheids-Enquête (DWE)
Werkgebied: Provincie Drenthe
Mevr. A. Koning
Tel.: (0592) 365 647
E-mail: a.koning@drenthe.nl

Vestigingenregister West-Brabant
Werkgebied West-Brabant
Dhr. W. Oijen
Tel.: (076) 529 35 03
E-mail: wfoijen@breda.nl

Bedrijven- en Instellingenregister Overijssel (BIRO)
Werkgebied: Provincie Overijssel
dhr. A. Schuurman
Tel.: (038) 499 94 72
E-mail: biro@overijssel.nl

Vestigingenregister Midden-Brabant
Werkgebied Tilburg e.o.
Dhr. R. Tai Tin Woei
Tel.: 013-5325971
E-mail: randle.tai.tin.woei@tilburg.nl

Vestigingenregister Flevoland
Werkgebied: Provincie Flevoland
Dhr. J. Berends
Tel.: (0320) 265 261
jorn.berends@flevoland.nl

Vestigingenregister Eindhoven
Werkgebied gemeente Eindhoven e.o.
Contact via Stichting LISA
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl

Vestigingenregister Noord-Holland
Werkgebied: Noord-Holland excl. Haarlemmermeer en Amsterdam e.o.
Dhr. M. van Wijk (Provincie Noord-Holland)
Tel.: (023) 514 42 68
E-mail: wijkm@noord-holland.nl

Vestigingenregister Helmond
Werkgebied gemeente Helmond e.o.
Contact via Stichting LISA
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl

Bedrijvenregister Haarlemmermeer
Werkgebied: Gemeente Haarlemmermeer
dhr. A. Reijneveld
Tel.: (023) 567 61 30
E-mail: ad.reijneveld@haarlemmermeer.nl

Vestigingenregister Noord-Brabant
Werkgebied: regio Noordoost Noord-Brabant
Dhr. D. Breukel (I&O Research)
Tel.: (053) 200 52 84
E-mail: d.breukel@ioresearch.nl

Vestigingenregister Amsterdam
Werkgebied: Gemeente Amsterdam e.o.
Contact via Stichting LISA
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl

Provincie Zeeland
Werkgebied: Provincie Zeeland
Contact via Stichting LISA
Tel.: (053) 200 53 50
E-mail: info@lisa.nl

Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR) Utrecht
Werkgebied: Provincie Utrecht
Mevr. M. Brokken
Tel.: (06) 365 425 83
E-mail: maike.brokken@provincie-utrecht.nl

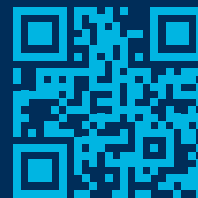
Vestigingenregister Limburg
Werkgebied: Provincie Limburg
dhr. R.C.M. Vaessens
Tel.: (043) 350 62 80
E-mail: r.vaessens@etil.nl

Data op de LISA-website

LISA is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. Alle mogelijke selecties zijn beschikbaar. Neem hiervoor contact op met de LISA Projectorganisatie.

De website van LISA biedt u daarnaast de mogelijkheid om zelf werkgelegenheidsinformatie te downloaden. Ook hier kunt u eigen selecties maken. Zowel op landelijk niveau als op het niveau van provincies, COROP-gebieden en gemeenten is informatie rechtstreeks te downloaden. Ook zijn uitsplitsingen naar sector mogelijk. De informatie is beschikbaar vanaf 1996.

LISA website

Bekijk de website.
Scan de QR-code!

